

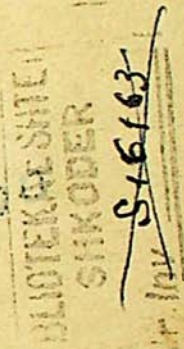
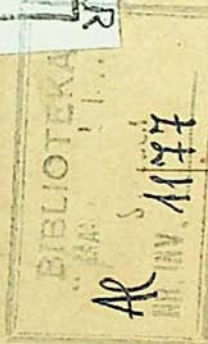
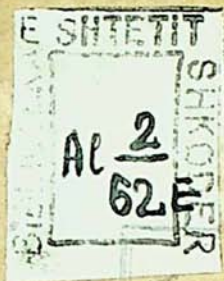
E KENDIMIT ÇUNAVET

3 KENDOMETOREJA

COPIE E HARB

HREJ

N. H. F.

GTYTHURE HREJ GOQERISE DRITA

NDE GTYHECKROHET TE SAJ

BUKURECT

1886

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER

Nde vit te dyte te Coqerise ãe te pleqesise pãre te asãj,
nde te cilene :

Kryesón ãe mbãn ãrkene

ZOTI ANASTAS AVRAMIE

Herkryesón

ZOTI KONSTANDIN EFOIM,

Meqesónene

ZOTI VAIT ABDUAAN

- " JORQ DOKO
- " SHIRO EFTIM
- " VASIL TERHO
- " ANBREE BORJA ãe
- " IRAKLI E. DURO

Ekronesónene

ZOTI VASIL KANAG •

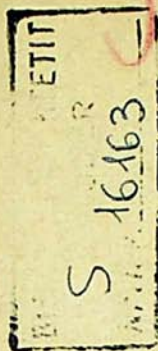
- " JORQ V. GEÇO

edé eikónene púnene

ZOTI KONSTANDIN NAUMESKO

- " AAZAR S. DURO ãe
- " VAHPEL GEÇO

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETIN"
SHKODER

TE VÉPELITE

Te vépelite nuke dine gë nga ç'i dühene qe-
lut per te ber' i kendúare. Andáj dühete te
vene re e te depojne, qe te mesojne. Se qeriu
i kendúar' e i mesúare este qerí imbarúar' e
i nderúare. Meriu i padítur este skop i pagdén-
dure. Tíde qérizite, te vépel' e te mbedéq, lí-
psete te punojne e te mos jene perteses. Hun' e
te vépelet este mesimi.

VAGË E MITURË

Íste vere; pídë faq' e ðëut ís shakurúare,
lúlet' ísine çélur' e lulezúare, fús' e male kí-
sine mblerúar' e ísine pëlberúare. Íste meqés
e pídë Zoqte kendónine duke fluturúare ne per
dëga te véçura me flete.

Lúleja, q' ís ne ras' e vógele, kíe mape
fletórete e vij per te mesúare. Kur pá bukurine

ε jέtese, umahnít δε qendrój ε εικonte pótuλe.
 Çihte djéline, qe ndrinte, deλendýçete, qe
 içine plot gas, qe fluturónine me vrap ε ligeró-
 nine. Lúleja kiç qendrúar' εδέ depón ε εικόν,
 po koha çkonte.

Vaç' ε urte i pà pìde pèrerat' ε jέtese qe
 içine ne pune, δε ða: díeli me dritet ε me
 te ngróhetit te tí lulezón ðéne; ðéu me mbíme-
 rat te tí uqén pìde pèt' ε paλa; deλendýçeja
 mbleð lende te beqe folen' ε te pitqe zoqte;
 mbleta mbleð emblesire te beqe mjalte. Po une
 te pí pa pune? nuke, nuke! Kam ðe une pune
 te beq; puna ime este te dua mémen' ε átene,
 veλézerit' ε mótrate, pìde ç' jane me çtepí,
 mesóçesine t' im εδέ pìde bótene. Te jem ε
 depúare, ε te mos beq kúpe miturí ε mapezí,
 εδέ te jem ε urte ε punetore, ε te kem de-
 çire per mesime.

Ketó ða vaç' ε urte εδέ çpejtóç ε rate ne
 mesonçetóret.

FJALE TE VËLERA

Mesó, mos pertó. Kí deçire per te mire. De-
 pò çum' ε fole pake. Duaj ε depó mémen' ε á-

tene. Çikó piðe ñerezine me sy te vełazerise. Bej te mırene, qe te p̃e te mırene. Kuş ben keq, p̃en keq. Hâ qe te p̃oş, e mos p̃o qe te hâş. Até qe z'do te tã beñe tjàteri ty, mos jã bej eđé ti tjàteri. Até, qe do te tã beñe ñeri ty, beja ñe ti tjetet ñeriu. Tek s' kê vene mos m̃er. Ha mejtúare mos fole. Mos urendó kúpe. Beji nder ñeriu. Mos eaj. Mos viđ. Mos qertó. Mos ðua te p̃em̃e. Mos ha p̃en' e huaj. Mos i bej dem ñeriu. Mos ugrís, mos ufeliq, pi ilar' e i ndepúare. Mejtó, pa bej. Ki ñerezi e miqesí. Dili per Zot te ṽarferit, epi te m̃jerit,

TE URTETE

He meme kiş ñe djal' e ñe vaş. Te dy ışine te vépele, po eume te urte, k̃e z' bé-nine mapezi e te paúe.

U ðoş piðenê mem' e tyre. U ðua eume, se jini te' urt' e te mire e p̃ini te pa felı-quire ñe mesoni. Te vépele kur jane te mire i dúane mema e ata ṽarzerite, m̃ótrate, me-sónesite eđé piðe bota.

He menpës u ña mema: ngrilhi, lahi, viëi,
se dot' u mar t' u nxjer ne kopëtet e t' u ap
lule e peme ñe t' u zbavit.

Djali ñe vasa ungrine, ulane, uvesne ñe
ubene gatí per te dale. Po djali zú e hiðej
nga gazi, eðé tronditi pasqýrene, pasqyra uke-
pút e rá ñe uðye. djali nga turpi ukúq e u-
mahnit, vasa me vrap zú te mbliðte cópate,
mem' e tyre e depój kerseáimene nga ñoma
tjátere ñe erði.

A! i ña váese, pa eih ç' dem bere! ty s'
te mar ne kopëtet. Vasa duke qare jùderá s'
émese, i puði dórene. Djali i ña s' émese: meme
un' e kam fajne, se un' e ñeva pasqýrene.
Mua me bej ç' ke per te bere, se s' mà préu
mendja e s' umejtúase, qe duke héðure munt
te beja ñe te tilé dem.

Mema i pustój e i qafój te dy duke ñene:
Me paçi urátene, fajne, qe bete, uá fala, po
pasketáj mos beni gë pa mejtúare.

TE MIKETE

Djal' i mir' eðé vae' e mire dúane e de-
gojne mémen' e átene, z' bejne kúpe pune te

papelqÿere, e s' ðone fjale te liga, nuke ber-
tásene, nuke ekrÿhene, mápene ç' u ápene
e s' kerkojne ç' pÿ eóhene, pine me nder e
jane t' apesÿere, s' jane makute, s' ðone kúpe
te pemë, s' qajne e s' ksínene. Te mírine pÿde
bota e dúane eðé e levdojne, te likne s' e dúane
kúpe.

GENECTARI

He djale ðos pÿdené te pemë. Here ðepiste,
me kaféoj grera, here bertitte me hengri qeni.
E ema ðe i ati me temêr dérðeçine; kur e eóh-
nine, qe s' kis pÿ, po doj e i geqente, i flís-
nin' eð' e qertónine.

He mbrema e depúane i ati ð' e ema qe
ðipi: Ποπο ραε! kú jini! Po já pandeme si
ðe héret' e tjera te pemë ketó fjale. Kur dúale
mê pasdáj e eóhene eóritur' e mbyture ne pak,
eðé s' is me vethe. Vertét keté rade kis ene
nga qe mur e kis çare kókene. Genectarit eðé
e verteta s' i besóhete, andaj heriu dúhete te
ðote pÿdené te vertétene.

FJALE TE VLERA

Genëstra est' e djalit. Genëstari del i turperuare. E drejta te nxjer faqebardhe. Kus e ben te ligene, i vjen me koket te ti. E mira s' hapohete kûpe. Mozditja est' e keqe. Bej te mîrate e debó te keqíjate. Beji mire eðé atí, qe te ben keq, mos vétém' atí, qe te ben mire.

ZOTI I VERTETE

Zot' i vertete, qe beri pîdesine, eðé e ka kujdës, este kudó, na seh, na depón. Kudó qe te veje neriut. Zoti este baske, x' do pë, qe ben neriut, Zoti e seh. Zot' i vertete este a-fere neriut. Zoti do miresine, drëtesine, qe-rezine, miqesine, urtesine, nukë do djalëzine, te pémte, te paúdate, armiqesine, te ligat' e te keqíjat' e te pestirate.

DJALI

He djal' i vógele vate ne stepít te ne plaku,
hyri ne ne ñome, atjé pa me ne kent ne sporte
plot me moñe. O! ña sa te mira ketó moñe;
te mar ca; kuñ dote me sohe; ketú s' ka ñerí.
Pasdáj umendua pake eñé ña: A! nuke! ndóne-
se s' ka ñerí, me seh Perendija, qyñ te mar
pñn' e bótese? e si te mesohem vjeñarák? pas-
dáj bota dote me kene per kusár, e x' do pñ
qe te humbase, me ment te tyre dote mã
ngarkojne mua, e me s' me besón ñerí. Nuke,
nuke mar, se eñte turp ñeriu te béhete kusár.

Tek ñoñ djali ketó fjale, plaku e depój nga
ñoma tjátene, erñ me zémere plot gas eñé i
ña djalit:

Me pofñ, biró, ti do te behes ñerí i mir'
e i mañ, se até, qe kujtón Perendine, Peren-
dija e nderón.

Kestú i ña plaku eñé i mbeñi mafesne me
moñe, e jã ña duke ñene ñs mātene.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
S H K O D E R

II ER I U

Heriu ka kókene plot me trû, ka syte qe
 seh, vésete qe depón, gójene qe flet qe ha
 e ndjen eójene, húndene qe mer ere. Ka
 ne kraheruar muskerin' e barde e te zézene,
 ne muskerit te zeze ka eprétkene ñe t' ém-
 blete. Ka ne barkut lukdin' eðé zórete. Ne
 trupt ka kóckate, míserate, déjete, pémbate
 eðé lekúrene, ngrenja vete nga kapexeli ne
 lukdit, nga lukdi ne zoret. Fryma vete nga
 lefyti ne muskerit te barde. Ngrenja ben pakne,
 zémere e perháp qakne, ñe pémbat' e epijene
 ne piðe trupt. Muskeri e barde e lan pakne
 eð' e qerón me érete, qe mer e ep, duke mape
 fryme.

Zot' i vertete i ña heriut mentte me koke, túr-
 pine ne fytýre, qerezíne ne zémere.

I ña fuqi te mejtóhete, te penje te drótene,
 te kupetone te míren' e te lígene, te eçúane
 te vertéten' e te pémene, te punone te mírene,
 e te mergone te lígen e piðe djalézite.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
 "MARIN BARLETI"
 SHKOLLË

DIMERI

Iste dímer' i keq ñe mot, debóra bij e pa
prere áêu tejpertéj ië mbulúare, úñet' íeine
zene, ñerí z' dil dot nga stepija, bota ië si e
ëkrete.

Káçeja ië ñe vaë' e vógele paste vjeë, po
ië eum' e urte e fort e mire.

He dite kiëte ndéñur' áfere dritárese áe
kië mape fletórene e mesonte, eñé eikonte de-
bórene, qe bij. He zok i úret' e i várfere, erði
ne dritáret eñé áipi: ciu, ciu, ciu.

Káçeja ungrit e pëti pákeze buke eñé e
áermój, pásdáj hapi qélqin' e dritárese áe i áa
drúðete zogut.

Zogu umesua áe i vij per meñpës Kácese,
á' ajó mbliðte drúðet' e mesálese e já, epte.
Ubé aqe mik i dáëure zogu me Káçene, sa
nuke trembej fare soje, po hante drúðete me
doret te saj, eñé pij e e eikonte me syt.

I ati e pa ñe dite Káçene qe mblið drúðete,
áe iða: ç' i do, bije, ato drúðe?

He zok i várfere me vjen ne dritáret pñe-
ñé, i áa Káçeja, se eët' i úret' e me vjen keq

per të. I ati e puði Káčene ðe i ða: me paç
dit' e jete, bije. Sindekúr do ti zokne, aetú
eðé Herendija te do ty.

Kur erði vera zogu beri folene me ðe peme,
po Káčene s' e haróþ kúpe, tri, katre here dí-
tene dot' vij e tà xbavite me kenge, e t'i sið
ne qeþt ðe lule te búkure nga pyði.

Si jùpitne zoqte bæke me tà me ðume
daçurí e me ðume gas vij ne dritaret te Ká-
çese eðé kendonte e ðos ne guhet te ti:

Váæz' e urt' e e mire!
Çþirtbúkúr' e me meðire
Qe me ke eþetúare mua,
Si Herendine te dua.

FJALE TE VLERA

Ki meðire per te várferine. Mos mer ðerí
me qafe; te te viþe keq ðe per ðe mize, kur
tà ðohç ne te keq, se ðe aþé çþirt ka, þa çþirti
i ðemp. Mos mundó kaferete, se vúajne per ðe-
rine. Ki kujdés þa e gale. Eþi atí, qe s' ka,
te t'ape ðe ty zoti. Mos nga ate, q' eðte m'
i vógele e m' i dóbete nga ti, se ka ðe tjétere me

te mađ e me te forte nga ti. Nga te keqijate mos mpeo, se ka nga ekeqja me te keqe. Me te mirate mos ulevdo, se ka ñe me te mira. Huno te mos deserojs. I padituri haq jete te zeze. Mos ki lakemim e babezi. Ki e poben' e trupne te lare, ñe zemren' e epirtin' e men-djene te qeruare; Zëmera gezohete me qerezi, mendja ndritohete me dituri, epirti etohete me miresi e me urtesi.

DJALI HUNETOR

Titua is ne djal' i urte e punetor eñe epirt-mire e zemrebarde. I ati e la te vogel' e te vafere, vec ne zet bepa i kiste lene.

Djali kis aqe desire ne pune, e aqe daturí sa pumi s' e zij.

Nuke ekuane djete vjet, kur tufe hapas vinine nga vepija, malete osetinine nga kem-boret' e nga zilete, stan' i Titose ishte me e-mere; pial' udetaret' e pide palltores kdelhe-eine me stant te Titose.

Titua u dos barinet; mos koseni per miqte e mos ne turperoni, duke lene ata t' urete; se Zoti pen' e ñenesit e eton a' e bekón.

Q I E A I

Qíeli este qe hapësire pa funt e pa ane. Ešte plot me yj, qe ñukene trupa te qíejëim. Si este qíeli pa ane, eðé trúpat' e qíejëim jane pa te sósur' e pa númure. Ketá ndáhenë me tri: ca ñúhene meses, te tjérete qúhene potuáohes, se u vine pëð méset; eðé ca te tjere ñúhene pases, se vene pas e pëð potuáoheset. Díelí este qe yá meses, ñeu este qe yá potuáohes, q' i vjen pëð díelít, hena este q' yá pases, q' i vjen pëð ñeut, díeli este çume m' i mað nga ñeu, hena este m' e vógele nga ñeu, díeli este çume lark, hena s' est' aqe çume, díeli este qe yá i zjarte, ñeu qe ñe-
 qíá i mbulúare, hena qe çkendij' e çuare.

VETEDIJA

He meme kis tre te vëgele:

Ne kopëtet drur' i trenðafilít is plot tren-
 ðafíle; fóçqate po vínine pëð neper kopëtet,
 ñe mem' e tyre u ñoçte: sendini e defreni, po
 mos çkelni e mos priçni lúlete.

Has qe cope herë çelh mema qe qe trendafil
iste kepùture eðé u ða:

— Kuç e keputi trendafille?

— Une s' e keputa, ða Minua.

— As une, ða Manúçja.

Çelua uturperua, ukúq eðé uji kókene.

E çihni, ða mema, si e pykón vetedija qe-
rine?

QENI BE BESA E TI

He çitebleres kis qe qen q' i kis ven' éme-
rine Xuf nga do vij qen' e mir pas eð' e kis
ne vent te çokut.

He dite çitebléresi unís per uðe te pate,
i hipi kalit, mori ðe Xufne. Me vaphere i
xbriti kalit, vete nden ne hijet te qe ahu, ndaj
burimit, qe uj' i ti iç i ftóhete si akut e i
barðe si ergént; kálen' e pengój ð' s' leçq ne
çest, qe ujitej nga újet' e burimit, ðe bari iç
per me gu; Xufi nden me bark para te Zot,
eðé zú e mir fryme çpejt e çpejt.

Posa zú veriu te frute, ingrit uðetari, i
hipi kalit eðé mori uðene, po atij tek pij hapoj
trájstene, q' e kis plot me ðezin.

Xufi e pa trájstene q' e hapój i zoti, eðé uderñ e i doñi perpara eðé zu e i lihçe; i zoti i ra kalit ðe iku me vrap, po Xufi nxitój ðe prap' i doñi perpara, eðé jùhoñ kalit duke léhure e s' e linte te mir uðe; i zoti e ndoñi, e pergezonte ðe doj tà papste, po qen' i vár-fere z' doj tà lij te mir uðe.

Πορό! ða eitebléresi, m' uterbúaka Xufi te várferit! eðé prape pahu tà xbutte e te mir uðe, po Xufi më tépere asperohøj.

Ah! ða, vate Xufi uterbua! eðé duke pæ-retíturë heq eðé i bije; Xufi uplagós rende, po s' angulíti fare ðe uhóq nen' uðe ðe rá. I zoti umañenpye, po díta ið duke ngrýsure, andáj i rá kalit eðé ekoj.

Kur vete më tej, kujtón trájstene, eðé eñh qe' s' e ka; pa kðéhete me vrap prape, e vjen tek goditi qene.

Eñh qe Xufi ið ngríturë e kis mape òlene drejt burimit, eðé duke ðkure kis bere qe vazde pej paku.

Kur jùqás burimit pa Xufne, qe kis rene ndáj trájstese ðe i kis rene këmben' e djañte sípere. Xbriti më nñite nga kali ðe e ferkój e

ε pergezój; Xuf' i ivárfere i puđi dórene te
zot eđé mby'ái syt' ε 6oj!

Ah! ǵa i zoti, m' uđafte dora; mē mire
te kisa húmbure florințe, sa vrava te zine Xuf!

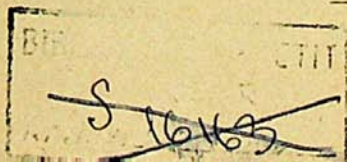
FIALE TE VLERA

Ki ne zémere meşire. Ki bésene ε mbaj fjálene.
Mos bej mémen' ε átene te mpeojn' ε te te
maľekojne kúpe. M' i mir i piľe bótese este
aý, q' i ben mire bótese. Nuke vétém' atí, qe
te ben mire, po ǵe atí, qe te ben keq, dúhete
t' i be6 mire.

B E U

Bēu este qe yǵ ne mest te qieľit ǵ este
pumbulǵak si pótuľe, brenda ka qe lenk te zǵarte,
persípere ka gujate te ǵențe. Ne ǵet jane
piľe metálete: floriri, erpendi, ľekuri, plumbi,
rama, etj.

Ne ǵet jane 6ume far6e metále guřete, qe
ng' atǵ ca jane 6ume te ľukur' ε te 6rențe,
si gur' i pa6emúare, etj.

BESËTJE

Tiðe bësete ðone:

Trupi vðes, epirti z' vðes, po do te dale
para Zotit e te pykóhete. Falju Zotit eðé dúaje;
Zoti eëte áfere qerit, eð' e eëh x' ben e ç'
punón. Doni qeri tjéterine. Tiðe qérezite jane
velezere, se kane lindure se pari nga qe mem'
e nga qe ate. Epuni te várferet. Mos zihi,
mos eali, mos qertohi, virni re fájete tñaj
eðé ndrëqini, mos eikoni fájet' e bólese, mos
viðni, mos behi fajtoe: mos pambeni, mos,
beni te keqija, po beni piðenë te mírene, mos
kini nakár, mos lakemoni, mos ðehi, mos priëni
pa mase, mos fisni fjálen' e lige, mos mbahi
te rende, mos kahezoni, mos vrisni, mos ðoni
te peme, doni mémen' e áten' e mótern' e ve-
lane eðé piðe qerezine, kini kujdes káfete,
mos mbúpi, etj.

ZOTI KRIËT

Zoti Kriët ne merrës ndëk mesónte qere-
zine ne hietoret, te kenduaret' e lúðajet, qe

qúhëcine ëkrónes ãe Fariséh, i prune qe grua
 qe kíçine zene mbe turp, ëdë i ðone, qe ne
 nomt Moisiu porosít te tífate te vritene me
 gúre; ti pra si ðua? keté ja ðócine duke ngare
 qe te pënine pune të cínine, Zoti Krist hoði
 sýte pócte ãe ëkrúante me gíet mbe ðë; si
 vune kembe ãe po e pyétine, ngriti sýte mbe
 tá ãe ða, i pafájmi prej juë te hëde perpara
 gúr mbi té; ëdë perseri hoði sýte pócte ãe
 ëkrúante mbe ðë; atá, sí degúane keté fjale ëdë
 mendja i pihë, zune qe nga qe nga te me-
 ðente e per te te fundit e po dëline ëdë mbeti
 véteme Zoti Krist, ãe grúaja qe po qendronte
 nde mest; si ngriti sýte Zoti Krist perseri ëdë
 s' pa qeri vëç grúane, ða asáj, grua, kú jan' atá
 qe te híqine fajtoe? asqé s' te denój? ð' ajó uper-
 pëq, Asqé, o Zot; pa í ða Zoti Krist, As une
 s' te denój; ëko tasi ãe mos ben faj me.

ZOTI ALI EBE FRUJIA E TI

E eoq' e Aliut Fatimëja kës mape pake miël
 hua, kis mbrújturë qe kulac, ð' e kis etene ne
 pruet; te dy djemt' e tyre Hasani ãe Hysejni

prishine t' úret' e te qete. Me te pjékure, e nxori kulaqne Fatimeja ñ' e kroj, si uftóh pake, e beri dy cope e uà ña djemet.

Posa i múape Hasani me Hysejne nder duar, dy djem te várfer' uðane me dere e kerkúane buke, Hasani ñe Hysejni ungrin' eðé uà ñane pa mape as kafëite, eðé ndeqne prape t' úrete.

Fatimeja umañenpye, puði se pari te várferite e i urójk, pasdáj eðé djemt' e saj.

Aliu u ña: Zot' i vertëte u dergójk eñqeñite, qe t'u eih zémerene tñaj. Lum aý, qe zémeren' e ka te qerúare, e ka qerezine ne zémere. Lum aý, qe pi' i úrete vete per te ngíqure te várferine; atá qe pate me dere i kini velezere. Beni kurdohere mire, e mos beni kúpe likëte, se qeriu vlen aqe, sa i vlen puna, qe ben. M' i mir i fisit eëte vetij' e mire; m' i mir' i qerezise eëst' aý, q' i ben mire qerezise. Miresija eëte Zoti, ligesija eëte qñali.

ZOTI ALI BE QERËSTORI KAMBERI

Aliu kis mape ñ' uðe baëke me qerbetope e ti Kambëpe. Ñe i várfer' u doñi mb' uðe e u kerkójk pake buke.

Epi qe buke, i ða Aliu Kamberit.
 Jane ne trájstet' i ða Kamberi.
 Ep já me pïðe trajste, i ða Aliu.
 Trajsta este líðure ne kamílet' i ðote Kamberi.
 Ep já me pïðe kamiðe, jùpergíq Aliu.
 Kamílate jane líðure qera tjáterese, i ða
 serbetori.

Ep já te pïða baðke i ða Aliu.
 Kamberi já ða te várferite pïðe ç' kis eðé
 i ra pas Aliut.

Kurani ðote:

Jini me te dréjte; Zoti nuk' e do qerin' e
 démçime. Epuni atyre, qe s' kane; Doni te
 várferine si djálene tñaj. Mos kini ligesí e
 djaðezí. Punoni, pykoni, pæsoni e deçmoni me
 te dréjte. ðoni te vertétene. Deponi mémen'
 e átene. Mos hani kúpe pën' e huaj. Urðer' i
 Zotit este miresija, ðenja, daçurija, eðé mer-
 gohi nga te keqíjate; Zoti do punetope, mire-
 bñesine, fajfálesine, te dréjtene eðé me té-
 per' até, qe ben te mírene kundre se ligese.
 Mesoni qe nga djépi e per te vepi. Kerkoni
 diturine eðé merqiare juç ne qarte, se s' jane
 qe te paditurte me atç qe dinc. Mos per-
 qiçni. Mos çani. Mos kani nakár e akemí, etj.

MBÍMERATE

Bêu este η' yλ i' qíelít, brenda ka zjar, jaete ka gujate pëj ñêu, gujata ka metálete brenda, eðé sípere ka mbímerate.

Mbímerate mblerojne ne vere e zbukurojne fáqen' e ñêut.

Mbímerate ndáheue me dy: jane a bárrera, a drure; si bárrerat' eðé drúrete jane ñume fare; x' do fare ka trup, flete, lulë, ere e bukurí te ndrymë.

Sa eot' e búkure faq' e ñêut kur mblerón! eéet' e brípet' e kódrate pëlberónene, lútete çélen' e lulezónene, pýjete víeene ne flete e ne lulë!

Mbímerate usqejne heríne eðé pën' e pàle, lúlete xbukurojne ñêne, defrejne zémeren' e heriut, ñerojne te semúrete, etj.

Mbímerate, qe mbjël heriut, jane: gruri, míseri, ñékera, elbi, uroyi, picëli, ferçera, patátete, lákera, pëse, qere, etj.

Drúrete qe bejne pëne jane: moza, darða, kaicja, ftoj, ulla, apa, lajthia, qestena, fiku, pjecka etj.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKOLLË

HERIU PA MENT

He heri kis map' uđ' e is lóđure; nden
nd' anet te qe kopeti nene hijet t' ápepe. Uđi
syte, pa pénet' e kúnguđit te hođa e te dó-
beta ðe kúnguđine te mađ eume; ngriti krýete
perpjete, pa drun' e ápepe te mađ eume e ápate
te vógela. Kúnguđi, ða, duhej t' is me drut
t' ápepe, e apa ne penet te kúnguđit.

Ađ is ne keté mejtím, kur qe ape ukerút
nga dega ðe i ra drejt ne koke!

Hoŋo! ða, te qénekej kúnguđe, si ðađ' une
do mà kište ðýere kókene!

PLAKU I URTE

He plak nente ðjet' e tete vjeđ po mđhte
ðéne e mbeltonte qe erđi. He mik i tija ekoj
atjé ðe e pa.

Ke eprepe te ponđ sa te hãe peme soje?
i ða.

Nuke, ða plaku, po mbelđime atá, qe eku-
ane, e hángerme ne; mbeltome ðe ne, te hane
atá, qe do vine.

FJALE TE VLERA

Bënt i ña Zoti piñe x' dúhete, nde ñët pëjme
 florine, erpëndine, e piñe pláckate, qe kemi
 nevoje, eðé piñ' usqimne. Kus di te punone
 ñëne, eët' i pásure kurdohere, se Zoti e ka be-
 kúare ñëne ñe até q' e punón, eëte eum' i
 mañ turp te pertone qeriu, e te vúane nga
 skamja, kur ka ñëu kaqe te mira nde pi!

FJALE E UERTETE

Me plak duke vdékure i ña te birt:

Biró! kam pëñhure qe pë eume te vlere n'
 árete, po mihe sa te munc më ñeñe, tà pëe;
 se ajó dote te beqe eume te pásure.

Djali pas fjálese, q' i la i ati zë e mih eume
 ñeñ' árene eðé si z' pënte qot pë motne qe
 vij e mihñe ñe më ñeñe. Ara sa punchej më
 mire, aqe piñte më téñere. Me ñjeto vjet diali
 ubé i pásure nga ara, q' i epte eume. Ahere
 e mori vës fjálen e tñe.

LULETE

Ne plake kis kopete eume te búkure e te punúare me kujdés, djaleð' i vógel' i sáj, qe quhej Mal, kis eume desire te sendinte e te punonte nde kopetet. Mema i ða ne postát Malit, i ða ðe fárera luleç, eð' e mesój si mbí-
lene.

Kur mbine lúlete Mali ugezua fort eume, e i doj lúlete si epirtine.

He dite vé re ne mest te lúlevet, eðé eeh me ñ' ane te postatit, qe kicine mbire lúlete me ne menyre, q' icine bere te tri ekrónat' e émerit te ti, eðé kendóheçine MAL!

Bah! ða Mali, eðé i ðote s' énese: Meme pa eih ne çudí te maðe nder ketó lule! po kuç i vuri me kete raðe?

Nuke, nuke, ða Mal' i vógele, ketó i ka vene dore ñeriu.

Aetú este vertét, i ða mema, biro, ketó i vura une m' atè raðe. Aetú te besog qe ðe x' do pë, qe eeh ne jete, e ben Zot' i vertete me te maðt te ti! nuke benane pë vetiu.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN SARLETI"
SHKOLLËR

NARQISEJA

Narqisëja ietë qe vâzez' e urte, doj çume
t' émen' e t' ane eâé lûlete. Ne kopëtet kietë
qe karafilë me pekul çume. I ati pa qe ka-
rafileja s' haptë mjaft lule m' ate vent, e nxori
andëj ñe e vû ne qe vent te plêherûare, qe të
gezonte Narqisëne.

Narqisëja e pa ñe qau. Has pake dit, si pa
karafilene q' uhâp e upit e lulezój çume,
ugezua ñe perqafój t' ane e i kerkój ndjese.

Até mot Narqisëja e mîture vdiq! At' e mem'
e saj, q' e kîçine te vétème qane me lot çume,
e rane ne zî te maðe.

Me dite te vérese tjátëre dúale ne kopëtet
i ati ñ' e ema. Kur çeh mema karafilën' e
Narqisëne vû te qáret' e mê s' perdeçehëj dot.
I at' i Narqîses' i ña: Mos qaj, s' vjet kur
i ndepova véndine karafilëse Narqisëja qau, po
un' e vura ne vent mê te mîre lûlene.

Eâé Zot' i vertëte e mori vetëj Narqisëne,
po e vû ne vent mê te mîre, duke perzjere me
enpejt nder qiej.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLEJ"
SHKODER

SADIU

Sadiu, qe ka qene ne nga te mirete, ne fletorete te ti, qe qulhete Tylistan, do-me-dene kopet' i trendafillevet, dote:

He mot piqa ne qivurt te qent Janit, e serbena qentine. He mbret nga t' Arabise, q' is i keq erdi ndaj vapit te qentit, ede ufal; pasdaj ktheu kokene nga une ede me da:

Latju Zotit te vertete ede ti dervise te me ndihqe, se kam q' armik te forte.

Un'i dase: Beju mire ti atyre, qe jane ne mbreterit tende te varfer' e te dóbete, qe te mos trembe nga armiku i fort' e i fuqisime, pa te te ndihqe de Zoti.

Thape Sadiu dote:

Me ca soke isime ne q' anije, qe lundre, qe vij afere nes udye, de dy vlezere rane ne det. I dame anijetorit tene, qe dij sime not: Qpeto atá dy veta, pa dote t' apeme qide e kemi

Anijetori ra me not me vpan, de vate, noveteme qerine qpetoj, e tjateri unbyt. Si erdi n' anijet' i dase:

Ah! atí tjaterite juse te mjerite, e s' munde ta qpetone.

Mase astû este ða, po este vertet qe mua
me dës epiti mē tēpere te epetona ketē, se
kŷ me ka hipure qe here ne káfsete te ti me
q' uðe, q' iða lóður' e s' muntqa; ðe aŷ tjáteri
me pat goditure qe here me ekop.

‘Ah! ðase, kuð ben te mīrene, e ben per vethe,
kuð ben te lígene, e ben per kókete te ti.

Mrape ðote:

Kûpe nuke kiða mpróar' e s' qese qare nga
te keqijar' e jétese, vëç qe here, qe kiða mape
uðe te pate. e iða xbaðure, eðé lóður' e ke-
púture. Mi até e sípere hyra ne qytét; kur ðoh
qe qerí, q' ið pa kembe, e lípentë.

Zot' i vertete! ðase, me ndje, se s' undoðçe
me vethe! te qahem une, qe s' kam ðoða! po
kŷ i pore, qe s' ka kembe!

FBTE E TALLA

Bëu ka brenda metalete, jaste mbimerate;
eðé mi te pojne káfsete. Káfsete jane çume
färe te ndryme. Nga pët' e palla ca jane te

vógela, si plësti, etj, etj. ça jane te mbeđá,
si kali, etj, etj.

Káfëte ndáhene me tri: t' ujit, te ñëut,
te érese, a notarake, ecarake, fluturake.

Nga notarákete ca pojne vétëme nd' uje, si
pëeku, ca ñe nd' uje ñe nd' ere, si ros' e ke-
nétese. Nga ecarákete ca jane xvapanike, si
párperi, e ca jane kembanike, si macja etj.

Nga etézat' e ñéute ca pojne brenda ne
ñët, si glistra etj. te tjérate pojne mbi ñët.

Giđe káfëte ndáhene per ñe hëre me dy:
sisarake ñe vezarake.

Sisarake ñúhene ató, qe pjëlene kelyëe, ve-
zurake ató, qe bejne vë.

Ndáhene ñe ndryë: t' égera e te buta.
Nga epeste te bute jane: pula, rosa, miska,
pata. Nga káfëte jane: delja, ñija, lopa, kali,
muëka, gomari, qeni, macja, etj.

Kafëe t' égera jane: majmuni, dëgë, ariu,
ujku, ñélpera, kunavja etj, etj.

FJALB TË VËLERA

Hëriu nga trupi este qe kafëe, po nga men-
dja este eum' ilart' e i nderúare. Giđe ç' ka

ðëu brenda e jaste, jane ne dorete te qeriu.
 Sa çume te mira i fali qeriu Zot' i l'vrtete!
 Káfëte kane zot qerine, eðë punojne me bese
 per të. Neri u s' este kúpe mire eðë este çume
 turp te mos kete kujdës káfëte, a t' i mun-
 done e t' u vere bape te rende, a t' i lere
 úrete. E maðe mekat' este eðë çume ligesi
 mundim' i pëse palle; se x' do pë e palle ka
 ðembje si ðe qeriu.

I ÇALI

Iste qe qerí i çale, i várfere, e çum' i per-
 gýqure, qe lípente dëre me dëre.

ðe dite trokëlti ne dëre te qe plake,
 ðe plaka i nxopi buk' e pële ðe i ða: ri atý,
 ha ðe çloðu.

Te vépelite jumbloðe pëd e qe e sikónine.
 Hasdáj e pýeti qe syres: ç' te ka këmbe, qe
 çalón? I çali përetiti ðe qe.

Ah! kur iça i vóqe, s' i liqa káfëte nde
 prehje; kotëlet' i mundona, vij maçja, mem' e
 tyre, me çirte, këlçet' i trazona, vintë buëtra,
 me hantë.

Mema me ðos þiðenç: Mos, biró, mundó káfæte, se punojne e poiñe per në; maðekími i tyre e zê ðume ñerine; aý, q' u ben likete, kúpe s' ðelh te mire. Immê m' i ðos ketó, po une s' i ðepoña, pa ðe ðume here me nemte.

He here paçe me ñe lis ñe folé þej zogu, djaðezija me beri te hípeña. Ho kur ukerút ðega, qe kisa ðkélure mbi tê, ðe raçe e me ra vilanija. Kur arçe me vethe, ðoh q' isa mbýture nde þak, eðé kémben' e djaðte e kisa cope!

Ah! un' e di sa vova e sa hoqa! eðé q' até dite mbeçe keq per jete, e s' paçe dite te barðe.

Kðu ða i várferi, eðé ja ða te qárite.

K A L I

Þ' uðetár i kis hípure kalit s' kis map' ðæ. Kali tek écente mir' e búkure, gendrój per-ñe here, ðe ðkrefetiti aqe, sa kómboj man. I zoti i ra, po kali z' doj te mis uðe ðe, duk mape frêne nder ðembe, ukðye se prapi me vrap.

Si umergua ca qendrój me qe brek eðé ukðye
 e çikóç perpara me çume tmer, pa çkrefetiti se
 riç me me fort se heren' e pare, eðé i kepi
 syte me qe vent.

I zoti umahnit ðe po pij kalúare, heð syte,
 çeh se largu katre qeres armike, q' i kisine
 zen' uçe eð' e ruánine me puçka nder duar ta
 vrisnine.

Armiket' e pane q' i pa, ðe dúale nga ú-
 çeja, e i rane te katre per-qe-herë; po iç çume
 lark e nuk' e múape dot plúmbate.

Kali hingeçiti sa mundi, eðé, duke hëðure
 mi kupis, mori úðene nga kis árðure me çume
 vrap, e me çume gas qe çpetóç te zone me
 te ndjere éren' e armiqet, q' isine te pçéhure.

Q E N I

He qerí vij nga tregu me plaçka, kis ðe
 qen' e ti pas. Dy te tjere e poqne mb' uðe,
 eðé ubene te tre çoke. I zu nata me qe vent,
 eðé rane te flinine jacte, se iç vere.

Te dy te tjereç i don' ati: liðe qene me
 çkárðete mire çekundi, se munt te ngrihemi, e

te na haje nátene eðé aý e liði qene me qe
vent.

Atá náten' ungrine e vrane qerine eðé múape
pláççkat'e ikne.

Dy uðetare te tjere, q'u ra uða me néserete
atjé, þejne qerine te vrare, eðé qene, q'ulerinte,
e s' keputte dot skárene.

Van' e leóuane qene. Qeni me vrap i vate
te zot, i lepiu pakne ðe jùpergezua, po si e
þreu eþrésene e si e pa q'is i vdékure vù me
eume ulerima! Atyre u erði keq, eðé te zon' e
vune ne ðê, ðe qen' e múape pas me pahîr, se
z' doj te vij.

Kíóine skúare þese vjet. He dite, þiðe bota
eendínin' e defrénine me qe eee. Qeni iste baðke
me te zon' e ri ne þemét te qerezise.

Þo kur uasþerua þer qehere qeni ðe jùderð qe
qeriu, ð' e vù þoste, eðé po e çqýente me te
mað zemerím!

Giðe bota, q' íein' atjé umbloðe rí eþetónin'
até qerí, po s' e eþetónine dot.

Aý ðipi: léreni, mos e ngisni, te me ðaje,
se kam vrare te zone! e me s' jam þer jete!

DRAGOJ

He rop kis ikure nga mbreti qemoti; po e zune ñe e prune prape. Haresija e kundregykóq per vdekje, qe te mîrine temér te tjerete. Uðá úrðeri t' e síline ne kopetet te mbretit, e te ja epinine dragójt, q'is atjé, tà hantë.

Giðe qerezí e qytetit íeine mblëðure te eíhine até tmér. Kur i epune ropne dragójt, se pari uegersua ñe jùdérð tà hantë. Ho kur e prëu zemerimm' e vrapne per qe-here, eðé tundi bíetin' e jùpergezua ñe i ra nder kembe! Giðe bota uçuditne! si s' e hangri egersíra!

Mbreti i fali fajne eð' e ðipi e e pýeti ç' qe ngaj' e asáj pune; ropi ña:

Kur ika ketéj vajçe ne qe mal me ekembéq, e urseheçe ne qe erele, po kur jávota m' erði ky dragójt, duke çaliare nga kemb' e djaðte, eðé m' uqás; un' e mora vës x' dojt, ñe me vrap i paze këmbeñe, q' e kis t' eptareç pasdaj paze q' i kis hyre qe pemp imad ne kembet, ñe nga dale e zura e ja hoqa, nga kjo ubeme çume miq e pojtme çume kolla backe. Hake dit me pare undame ñe pas asáj na xne si çilene vës.

Ho dragójt mgesin' e kësene s' e hapójt!

PRIFTI I URTE

He prift ište fort i urte, e sune nd' ušet
te Zotit. Kûpe s' hipte ne kafse, se i vij keq,
po vij me kembe kudó.

He here kíe gene me he pëat, ešé me te
kđýere e kíeine zen' éđete mb' uše, e kíe rene
ne hijete te he peme. Ca ušetare skúan' á'e
pene ešé e hipne me he gomár; kur hyne ne
qytét, djemurija zun' e qéenne priftine.

Prifti u ña: Me ndjeni! se me beri smun-
dja, pa z' donja kûpe tã beja keté te maše te
keqe; e te hipen me he kafse, qe ka hípure
Zoti Krist.

QENPI

He djal' i urte kiste bere he qeng mamar.
Qenpi e doj aqe sune djálene, sa s'i ndahej
kûpe, ešé kur s' e eih, zij e blëgerište.

Djali usemúr e ubé keq, qenpi s' jundë nga
etresa.

Po erđi dit' e zezë qe tã ndante! Djáleđ
i váfere vdiq!

FJALB TR VLERA

Zoti qerín' e beri te lire te beqe si te doje,
 po i ña méudjene, qe te ndaqe te mírene nga
 e liga; i ña qerezine, qe te doje miresin' e ur-
 tesine, e te mergone mapezin' e te keqíjate;
 i ña pykates vstedíjene, qe te pykone e te
 çqúaqe te dréjten' e te strémbrene. Zot' iver-
 tete nderón miresin' e qerezine, ñe turperón
 djalezit' e te paúdate.

HERIU I LIK

Plusani qe ne foshéri iete qerí ilík, pij
 i ndyre, i felíqure, i grísure; z' deponte t' émen'
 e t' ane; griste, áyente, bente deme; qante e
 keldiste; mundonte káfete; zine, me sókete;
 pij ne mesaie eðé bente drude, s' hante ç' i
 epijne, po kerkonte x' de pë, qe silte, e bente
 gíde mapezite.

Gíde bota i ñósine. qerí i lík!

O! sa eot' i çequtúar' e i merzítüre ky
 émere! sa eote turp t' i done qeríut ilík!

Si upít Πυγανί, zû ε çante, viâte, pembente,
pihte ε s' lij dy gûre baçke. Πασdáj ubê ku-
sár ε vrases i keq. Iiðe ηerezija ε kíçine te
maλekúare ε te merzítуре.

Si beri çume te keqija, me se fundi ε zune.
I hoðe ηe qint oke hékura ðe ε kaλe me ηe
vent t' épet' ε te ðeλe.

N' até vent iεte nat' ε dite ne t' épete, ε
s' ε çqúante dot, kur iε dite ðe kur iε nate;
ηerí s' çihε kúpe, po pij véteme; i híd-nine me
tri dit ηe here ηe buke te zez' ε te ðate;
múrete kuλónin' uje nga lagesira ðe nuke çih-
nine kúpe díελe.

Atjé i ziu Πυçán pçeretiti ne her' eðé ða:

Ah! te me paskε prere Zoti jétene! Háseka
t' urte per te mápe! Zot i vertete! taní ε
mora ves maðerine tëndε! Me ðe lirine s'
jà dita vléjene; me fale drítene, z' ðia tà
perdorna! laçe piðle te mírate qe ka ðene, ε
mora te keqijate! popó! un' i váreri!

Kçu ða ðe vû dúarte me kuke s' zû te qe-
rete me tmer n' até vent t' épete. I erðe piðle
te keqijate, qe kis bere, ne nout eðé upendua,
po pëndohuna dúhete me kuke.

Çume kohe nden n' até epesure ε ne mun-

dímt te vëtedíjese Πυγανí duke pásure vétème
vdékjene çprese çpetimi. Πosa ε zìj pumi pìd'
atá, qe kíe vrare i tfáqesíne perpara! édé me
te mað tmeð xpuhej.

Kur erði úrðer' i mbretit ε nxúape te lí-
ðure, édé pìde ηerezí ε qytetit kíeíne dale jaste.

Πυγáne ε vape! ðe pìde bota mori tmeð soje.
Πa si ε lane te várure vane gálat' ε i hánine
trute!

I tíl' este fund' i ligesise.

EVROIIA

Evropa este m' ε qyteterúare nga pìde faqe
ε ðéut. Evropa ndáhete me çume mbreterirra te
mbedá ε te vógela.

MBRETERIT' E MBESA

Anglia
Fransa
Germania
Austria
Italia
Turqia
Rusia

KRYEQYTETA

Aondra
Parisi
Berlini
Vjena
Roma
Kostantinupola
Hettrupola

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKOLLË R

MBRETERIT' E VOGELA

Spana
 Portogalia
 Velpia
 Olandia
 Danimarka
 Svegia me Norvegjine
 Greqia
 Vlahija
 Serbia
 Mal' izi
 Itrenseri e Bulgarise

KRYEQYTETA

Madriti
 Lisbona
 Bryksela
 Amsterdami
 Kopenhaji
 Stokholmi
 Adina
 Bukuresti
 Beligrati
 Cetina
 Sofija

MBRETI I AUSTRISE IOSIFI

Mbret' i Austrise Iosifi kis dale ne dit' e
 mendinte me poba te paqvara.

He vae' e vogeles me ne kemise te palosure
 i ekoj prane.

Ku vete, bije? i da mbreti.

Me dergoj mema te ces kete kemise, se jemi
 pa buke, dhe imvela, qe eshte fosome, po qan nga
 urijsa, i da vasa.

Po ate nuke ke? i ða mbreti.

Imate is uetár ðe uvrá nde lufte, ða vasa.
Mbreti i ða, po mbreterija s'u ep pë juve?
S'na ka ðene, ða vasa.

Mbreti nxori nga piri ca te hoða ðe i ða
váese: mos e eit kemiçene, bije, po mer ketó te
paka erpende e epjerja sáteme, pa pasdáj jake
nde galónqate te mbretit e me kerkó mua, ðuaj
kú est' Iosifi, se une jam serbetor' imbretit,
e mase te beq noqé pune t'u épste pake pë
nga mbreterija.

Mbreti ukðye qehereç nde galónqat ðe poro-
siti tà síline ndáj soje váçene kur te vij.

Vasa me t'árðure nde galónqat, ðe pýçti: Kú
est' Iosifi.

Heriu i mbretit, q'e dij púnene i ða: jake
te te epije une te Iosifi, ðe e mori per dore ð'e
kaði te mbreti.

Kur pa vasa qerine, qe kis beç fjale me
të ne front te mbreterise, unahuit.

Mbreti i mbugi peqine me florín, e ða ðe
qe karte ne dore e i ða: me ketë karte jake
e mer págene ne kryet te x' do múaji, q' u
ka hua mbreterija. ðe sa here te kiní nevoje,
jake ketú e kerkó Iosifue.

MBRETI I TYRQISE SUATAN SYLEJMANI

Suľtán Sylejmani vij me ne vent kalúare;
qe plak i váfere i doľi perpara ñe i ña: Tíde
qérezite s' jane velézere nga qe mem' e nga
qe ate?

Tíde qérezit' qe pojne mbi fáfste te ñeut,
jane velézere, i ña Suľtani.

Illaku i ña:

E! po q' eot' aotú, na te dy jemi velézere,
Po ti je i pásure, e une s' kam pë, andáj dú-
hete si velézere qe jemi tà ndajme pëne ne mest.

Suľtani mbusi dórene me te hoľa ñe ja ña
plakut.

Illaku i ña: s' e ndave mire pëne, mbajte
fort çume ti, e mua me ñe fare pake.

E di qe jemi çume velézere? e qe çumu-
rófs mire nuke, te bije as aqe pjesë? i ña
Suľtani.

Illaku e mori ves fjálen e drejte te Suľ-
tanit, ñe mori ató e iku.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER

MBRETI I RUSISE JOVANI

Jovani mbret' i Rusise kis dale per pah, kis rene pas pahut, ñe kis húbure sóket' e is apatisure, is ñe dímer' e debore ñume. Mbren' e zú nata ne pyát.

Tek po ikente pa torua, ra me ñe pëat te vógele.

Se pari vate me ñe stepi qe jùduk m' e mañe e m' e pásure ñe trokeñiti me dëre, po nuk' e qasne; vate ñe ne ñume te tjëra eñ' e perzune.

Me se fundi vate me dërete te ñe stepije te ñe te várferi e trokeñiti. I zot' i stepise doñi ñe me ñume gas i ña: urñeró brenda, mire se erñe.

Zoti te ndërofte, i ña mbreti. Uapatisçe e humba úñene, este nate, dímere, debore e ftóhete ñume; eñe une s' kam as gun' a pë, e jam i huaj.

I Zot' i stepise e kalí brenda per dore, e vù ne kryete te vátërse, i beri zjar te mañ, i soñi buk' e pëñe nga e i ña Zoti, i pru ñe etres' e mbulese.

Me néseret me nate i erñi i Zot' i stepise

ðe i ða: Me erðe me kembe te mbare, se preme me lindi ne djale.

E paç me jete i ða mbreti, po ðe ne te mire dua taje, te me preç per pake dit, se do viq prape e t' i vë émerine djálite.

Fort mire ða i Zot' i ietepise.

Has pese dít eohene pçati ne kalerí te maðe qe po vij. Pçatárete po eikónine kalerine e pemetn' e qerezise; kur eohene ðe mbrene ne mest te tyre, icili xbriti me dærete te várferite.

Mbreti i ða te Zot etepise:

Arçe pas fjálese, qe te ðaçe, te t' i vë émerine djálite. Pçatari e vù re mire, ð' e qohu, q' is aý qerí, icili i pat árðure me etepí ðe ugezua eume. Atá, qe s' e patne qásure utur-perúan' e uhelmuáne.

Mbreti i vù émerine djálite, e beri veðame me te bípe, e i ða têt pë eume ð' e beri te pásur' e te páren' e pçatit.

ASIA

He cope te maðe t' Asise e ka Tyrqia, q' est' Anatoði ðe Arabia. He cone tjáter' e ka Rusia. Híndin' e ka Anglia. Kina este ne

mbreterí e maðe me vethe. Me vethe jane ðe Persia, Afganistani e Beluxistani.

A F R I K A

N' Afrik' eot' Egypta, Abisinia, Sudani, Trabułuzi, Tonuzi, Algeri, Fasi eðé eume vende te tjere. Nga vëndet' e Afríkese ca jane me vethe e te eúmet' i kane mbreterit' e Evropepe nen' úðere.

A M E R I K A

Ámeriken' e ka péture Khristofór Kolombi. N' Amerike jane vëndet' e baekúare, qe s' kane mbreterí, po kane pleqesi, e jane eume te qyteterúare. Hasdáj eote Meksika, Guatemala, Brasilia etj.

A U S T R A L I A

Australia eote pas se piðas ðe qérezit' e sáj jane gymse t' égere.

M B R E T I T R T E

Me mbret i Persise qemot' ðipi te páret' e ti, u deften ca gure te vleve, qe kis nder duar, ðe u ða:

Kuë te me levdonë nga ju mire dot, do te i ap ne gûr te vlere nga ketá, qe kam nder duar.

Heri nga te párete ña:

Je m' i mað nga dieði. Je Zot i piðe bótese. Je drit' e jétese, etj, etj.

Mbreti i ña ne gûr ati.

Tjáteri i ña prape ca fjale te tîla. Mbreti ñe ati i ña ne gûr. Eðé i treti e i kátreti fole m' até menyre e múape nga ne gûr.

Oua ñe ti, i ña mbreti te pésetite.

I péseti i ña:

Je herí, si piðe bota, po ke bape mé te rende nga piðe bota, se je i par' i tyre, e xe do pun' este me qáfete tëndë; per te fjéturë te tjérete ne prehje, lîpsete te piðe ti xgúare; per te ekúare penja mire, dúhete te perpiqes ti piðenê: x' do e lige, qe béhete ne kítete tëndë, e ke bere ti, se piðe púnete janë ne dórete tëndë; ne befë mire, je i mire, ne befë keq, je i lik; puna te levdón a te gëstón vete, s' este nevoje te ñemi ne.

Mbreti i ña:

A! tý s' t' ap pë se s' me levdovë.

Has kesáj ungrin' e duaë. Me nëseret' atá,

qe muape gúret' e vlere, i dergúane te gure-
çmónesite t' u vijne vléjene.

Gureçmónesite ðane:

Ketá s' jane gúre te paçmúar' e te vlere,
ndónese dúkene te tilë, po jane qelqe ðe se
vlejnë pë.

Atá te katre vane me buze leçúare te mbreti
ðe i ðane:

Maðerí; ketá gúre, qe na ðe, jane te peme.
Mbreti u ða:

Se jane te peme, pa uà ðaçe juve, qe me
ðate te pémete; t' íçine te vertete já epqa atí,
qe me ða te vertétene.

Geñestárete dúale me kok' úpure.

DERVIGI

Iste qe dervís fort i mire. Vijnë per te
pásurite eðé mir ç' i épine e uà ndante te
várferet, qe s' kisine ç' te çánine. Merí se
kis degúare kúpe nga goj' s' ti fíale te keqe,
eðé kúpe s' kis pare përí te lige soje. Tíðe
bóten' e kiste mð, e pídë terezine velézere.

Dervigi iste i várfere çume, se kur kis te
hoða uà ipte atyre, q' si eih nde nevoje.

He nate flintë ne stepi vétème. He kusár
i erði tà viðte, po, sadó qe kerkój, z' peti pë.
Derviei e mori vëe, ðe i erði keq per tē, e ða:

Ah! i várferi munt te kete noqé nevoje te
maðe! e si te dále duarðate pas kaqe mun-
dimi! epirti i doj t' i iptë pë, po s' kiëte;
pasdáj umejtua pake ðe çpëi breze, e já hoði
me dëre, qe tà pentë me t' ikure, ðe ða me
vëthe:

Lë te mape i ziu kaqe pë, së s' kam më
tëpere, dúhet' eðé te lipet t' u bejme mire.

D E T E T E

Øame me pare, qe uji ka mbulúare tri pje-
se te ðëut. Dëtet' e mbeðën, qe jane jaste
stërevet, ðúhene oqëane per ñe herë, po ndá-
hene pasdáj ne çum' émera.

Deti, q' este ne mest te stërevet, ðúhete
Mësðeses, a Det' i barðe, i cili ka çumë menqe.

Det' i barðe perzjéhete me Den' e zi ne
grýkete te Kostandinupójeset, me Den e kuq
ne vijete te Syezit; me oqëane ne grýkete te
Xibraítarit, q' este ne mest te Spáñes' e te

Fasit. Det' i kuq prape perzjehete me oqeanë
ne grykete, q' i done Babel-mendëp.

He mende nga Det' i bardhe este ðe Aðria-
tika, qe lak anen' e Gqiperise nga perendimi.

FJALE TE URTA NDER VJERGA

Kuserija lipesija,
Be sa te keqia jane,
Edhe gide mapezia
Hadijtene meme kane.

Diturija est' e mire.
Hadijtja est' epecire.

Ay q' i vogeles' msón,
Jétene te zez' e skón.

Hëriu q' est' i papsuare,
Nga káfete s' est' e square.

Pa pásure dituri,
S' duhet' qeriu qerí.

Trupi endosete me te punuare,
Mendja ndritohete me te mesuare,

Mos urendó duke msuare,
 Se gë s' bënëť pa munduare.

Nëriu pa dituri,
 B' i bukur, s' ka bukuri

Hertónesi eť i mjere,
 Hunetori e gën ndere

Duaj mëmen' e átene,
 Qe t' u març urátene.
 S' atá vúajne per tÿ,
 Te kane drite ne sÿ.

Dasurija, miqesija
 Jan' uruar' nga Herendija.

Me kamje gëm' e me vjër,
 S' benës dot i mađ vertet.
 Ho benës me dituri,
 M' urtesí me trimeri.

Sa do i kasur' te jës
 Húnene te mos e lës.

Ka 'urat' nga Herendija
Kus ha me djerse te tija.

Tjäterin mos e genë,
Po te dréjten i pefë.

Zere te vertétene,
Te trashëgós jétene.

Até q' i ben ti t' yteti,
Tà prëç nga ytbir eñé ti.

Mos genë së te mesojne,
Pa pasdáj më s' te besojne.

Dúhet' qe nga vogelija.
Berë zakón miresija.

Mos vere kúpe nakár
Te djek zémren' este xjar.

Mos bej qeriu ne jete,
Të, qe z' do të pesons vete.

Vétem e mira qerine,
E afrón me Herendine.

Ne mos ke, e ne mos ep dot,
 Her te mjeren leó ne lot.

Te keqijat' mos levdó,
 Se dukes je mik me tó.

Kus perpiqet' e punón,
 Tíde púnet' i mbarón.

Kúpe mos duaj,
 Tène e huaj.

Mos e qes fatzine,
 Se çnderón qerine.

Tíde qérezit' i duaj,
 Mos i pandéh per te húaj.

ZOGU BE DJALI

He zok te bukur zuri ne djale,
 Aý po driðej, ð' i ða ca fiale:
 Nuke te vjen keq! qe jam i mitur,
 Si ti i vógel' e i papitur,
 Jam bîr i véteme, mema me pret,
 E kam lene keq brenda ne folét.

Bëu me dbore pîd' umbulua,
 Eâé s' ka mbétur' gekúnt podua! .
 Πα vuan i gori dit' eâé nate,
 As ñe depuâe z' pñ dot te ðate.
 E ðeh sa uprið fort i ðkreti mot,
 Urije vdiqme, më z' durojme dot,
 Zémrese simë i liða gûpe,
 Po mem' e zeze q' eðt' e semûre?
 Kerkón, e kerkón, e kam qe dije,
 Qe s' munt te pñ dot geze t' i epije.
 Ah! kjo e keqe ketú me pruri,
 E gracka jote rá e me zuri!
 Me pret imeze si ty joteme,
 Te mos i vetë ç' bëneste preme?
 Te zésâitë na persé na ngini?
 Ne punet tëne persé s' na lini?
 Kam âe une epirt, âe dua te poñ,
 Te levrín, te brëð, te los, te kendon,
 Une, qe s' kam ment (si ðote naniu),
 Kujt i bera keqe ç' bera i zu;
 Le mos me mundó, se Zoti te ðeh,
 Te mîren' eâé te ligen e ñeh,
 Bë z' do te ligen, po do te miren,
 Do butesine, nuk' egersiren,

Te dréjtene do ðe urtesíne,
 Te ðtrembren s' e do ðe mapezine.
 Mua te lire me beri zoti,
 Hersé me ben rop? nga une ç' do ti?
 Fjálet' e zogut djali i degój,
 Qau, ð' e puði, pasdáj e lesój.

F U N T

BIBLIOTEKA PUBLIKE
 "MARIN BARLETI"
 S H K O D E R

2/5272

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
S H K O D E R

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
S H K O D E R